

Kako je počeo Lloyd

Dipl. ecc. Andrija Melinević, Zadar

Što je *Lloyd*, to ime toliko poznato, a često puta tako malo razumljivo? To je, prvo najstarija institucija za osiguranja, i drugo, centar, gdje se prikupljaju sve vijesti o brodovima i odakle se razasluškaju na sve četiri strane svijeta.

Lloyd ima nekoliko hiljada članova dopisnika, od kojih svaki ima pravo potpisivanja Lloyd-ove police osiguranja. Osiguranja koja vrši Lloyd ne odnose se samo na brodove i brodske terete, nego i na druge vrste osiguranja, čije se poslovanje razvilo u posljednjih 60—70 godina.

Premda su poslovi osiguranja protiv požara, nezgoda i drugih rizika relativno mladi, pomorska su osiguranja naprotiv vrlo stara. Početak ovih poslova datira još iz godine 1688. i vezan je uz jednu slučajnu i vrlo neobičnu prigodu — uvoženje kave u Veliku Britaniju.

Oko 1650. godine počeli su prvi put neki poduzetni trgovci uvoziti kavu iz istočnih zemalja. Tom prilikom počela se reklamirati kava kao prvoklasno piće. Pothvat je

bio uspješan. Kroz nekoliko godina otvorene se mnoge kavane, i to naročito u Londonu, kuda su se poslovni ljudi vraćali i kušali to novo atraktivno piće.

Među onima koji su počeli taj novi posao — vođenje kavana — bio je čovjek po imenu EDWARD LLOYD, o kojemu se zna vrlo malo, samo toliko, da je bio vlasnik jedne kavane i da je živio u istočnom dijelu londonskog Cityja nedaleko od пристаниšta, i da je, zahvaljujući uspjehu svoje kavane, postao značajan čovjek još za svoga života. Njegov zet, koji je naslijedio vođenje posla, nastavio je posao također pod imenom LLOYD. Interesantno je, kako je od te male kavane postala najpoznatija i najveća svjetska institucija za osiguranja.

Lloydovu kavanu, koja se nalazila u istočnom dijelu grada nedaleko od ušća Temze, rado su posjećivali pomorci, bilo da su odlazili iz Londona, bilo da su se vraćali u London s dugih i napornih putovanja. Prirodno je, da su

gosti Lloyd-ove kavane — pomorci, iskusni kapetani i t. d. vodili u kavani razgovore o brodovima, brodolomima, pomorskim doživljajima, brodskim teretima i inozemnim tržištima, i nije čudo, da su se kod Lloyda mnogo ranije mogle doznati sve važne novosti, nego drugdje u Londonu ili bilo gdje u svijetu, osim možda u Holandiji (čije je pomorstvo i pomorska trgovina u to vrijeme bila na vrlo visokom nivou).

Ovakvo mjesto — puno novosti o brodarstvu i vanjskoj trgovini — bilo je bez sumnje vrlo pogodno za održavanje sastanaka zainteresiranih trgovaca, vlasnika brodova i pomorskih dopisnika. Vlasnik, čiji su brodovi bili na dalekim morima i oceanima, dobio je kod Lloyda brže i točnije informacije od onih, koje su dolazile u njegov vlastiti ured. Za vlasnike brodova Lloyd je predstavljao veliku prednost i pogodnost, jer su tamo mogli doznati sve novosti o brodovima i uvjeriti se o eventualnim opasnostima, koje su prijetile njihovim brodovima.

Tako su dopisnici, koji su do tada bili navikli da obavljaju poslove u burzi, počeli sastajati se u Lloydovoj kavani. Tamo su oni mogli uvijek dobiti najnovije vijesti, koje su

bile toliko važne za njih i njihovu poslovnu aktivnost uopće. Tamo su također nalazili interesente s brodovima i teretima za osiguranje.

Ovdje, gdje su se sakupljali pomorski dopisnici, dolazili su naravno i brokери pomorskog osiguranja (Marine insurance brokers). Brokerski posao oko pomorskog osiguranja vrlo je star u Londonu, pa je opstojao vjerojatno mnogo ranije od Lloydove kavane. Uloga brokera sastojala se u pronalaženju interesenata za osiguranje brodova ili tereta. Brokери vrše taj posao i danas isto tako aktivno, kao što su ga vršili u sedamnaestom vijeku, ali naravno u mnogo većem opsegu.

Za brokere, koji su obilazili gradom, tražeći interesente guranja vrlo je star u Londonu, pa je postojao vjerojatno većina pomorskih dopisnika mogla naći na jednome mjestu, koje je kasnije postalo izvor najboljih informacija u domeni brodarstva, pomorske trgovine i osiguranja.

Tako je od Lloydove male kavane postalo centralizirano tržište pomorskog osiguranja — najveće i najpoznatije u svijetu.